

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215140
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2116215140.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Monika Vozárová, v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, so sídlom Trnava, Ludvika van Beethovena 26, ako správca vo vlastnom mene zastupujúci a konajúci na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpisné číslo XXXX A. B. C. XX-XX, D., zastúpený spoločnosťou: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 662 291, so sídlom Bratislava, Mliekarenská 2, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, zastúpenej spoločnosťou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 853 186, so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C/33/2017-458 zo dňa 6. augusta 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje a vracia** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- 13 -

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. i), ods. 5, ods. 12, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1 a 2, § 488 a § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“), § 497 a § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2 písm. a), § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 8b ods. 1, 3, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 298 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Pokiaľ ide o otázku oprávnenosti právneho zástupcu zastupovať žalobcov pri podaní predmetnej žaloby, súd prvej inštancie uviedol (odsek 33 odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že táto bola (po pôvodnom zastavení konania) s kladným záverom vyriešená uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/123/2018-318 zo dňa 27.5.2019. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol právny názor, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, a síce že „povinnosť správcu konať pri výkone správy v mene

vlastníkov bytov a nebytových priestorov a na ich účet a oprávnenie konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom znamená aj oprávnenie vykonávať pri správe domu všetky procesné práva v zmysle príslušného procesného predpisu (CSP) na úspešnú obranu práv a záujmov vlastníkov v dome. Z logického výkladu § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov (účinného ku dňu podania žaloby a vystavenia splnomocnenia) vyplýva, že správca v zásade zastupuje všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v súdnych konaniach, ide tak o priame zákonné zastúpenie vlastníkov správcom vyplývajúce zo zákona. Ustanovenie § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov vychádza z princípu priameho zastúpenia, pri ktorom zástupca vo vzťahu k tretej osobe uskutočňuje svoje vlastné vyhlásenie vôle, a to v mene a na účet zastúpeného (vlastníkov bytov a nebytových priestorov), v dôsledku čoho pri priamom zastúpení vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. V zmysle § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov aj zmluva o výkone správy v čl. III. obsahuje dojednanie o splnomocnení, podľa ktorej vlastníci bytov splnomocnili správcu konať pri správe domu za vlastníkov bytov v dome pred súdom, správu domu vykonávať samostatne v mene vlastníkov bytov v dome pri vymáhaní škody. Správca preto bol v prejednávanej veci ako priamy zákonný zástupca vlastníkov bytov v zmysle § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom do 31.10.2018 (vzhľadom na vyššie uvedený právny názor a s prihliadnutím k faktu, že vymáhanie pohľadávky z úverového záväzku patrí pod výkon správy bytového domu v zmysle čl. I zmluvy o výkone správy č. 38 zo dňa 24.6.2009, pretože vymáhanie pohľadávky vzniknutej z úverovej zmluvy uzatvorenej so žalovaným za účelom získania úveru na rekonštrukciu bytového domu žalobcov, čo je možné predpokladať, v širšom slova zmysle súvisí so správou bytového domu žalobcov). Takéto splnomocnenie nevylučuje ani § 89 CSP, pričom ide o právo dať sa v konaní zastupovať s určitou modifikáciou a správca, ako zákonný zástupca, má toto oprávnenie podľa § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom do 31.10.2018.“ Odvolací súd uzavrel, že splnomocnenie, ktoré ako splnomocniteľ vystavil zákonný zástupca žalobcov - správca domu, pre splnomocneného - právneho zástupcu, je z vyššie uvedených dôvodov možné považovať za udelené v súlade s právnymi predpismi.

4. Prvoinštančný súd konštatoval (odsek 34 odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome súp. č. XXXX na B. C. XX-XX E. D., v zastúpení žalobcom - správcom ako zákonným zástupcom, ako dlžníci, uzavreli dňa 7.9.2009 Dodatok č. 1 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/062/06 zo dňa 21.12.2006, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 99.581,76 Eur (3.000.000,- Sk) za účelom zateplenia bytového domu. V konaní sa žalobca ako správca bytového domu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 15.12.2011 úrokové rozpätie z 1,0 % p.a. na 2,50 % p.a., a to podľa žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Suma bezdôvodného obohatenia mala predstavovať spolu sumu 3.948,40 Eur, z toho suma 3.917,25 Eur ako rozdiel medzi sumou 4.377,37 Eur, ktorú vlastníci bytov žalovanej zaplatili po zvýšení úrokového rozpätia od 15.12.2011 do 15.6.2016, a sumou 460,12 Eur, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby a suma 31,15 Eur ako rozdiel medzi sumou 40,41 Eur, ktorú vlastníci bytov žalovanej zaplatili po zvýšení úrokovej sadzby od 16.6.2016 do 21.11.2016 a sumou 9,26 Eur, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby. Nebolo pritom sporným, že úver bol splácaný v zmysle prehľadu splátok úveru na čl. 330 spisu.

5. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a zákona o vlastníctve bytov zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v zákone o vlastníctve bytov. V zmysle ustanovenia § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) je správca povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet. Podľa § 9 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (odsek 35 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

6. Pokiaľ ide o charakter uzavretého dodatku k zmluve o úvere, uzavrel ho správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom v čase uzavretia dodatku), ako aj zo znenia článku III. Zmluvy o výkone správy č. 38 pre bytový dom C. XX-XX E. D.. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a zákona o spotrebiteľských úveroch,

kým správca je ich zákonným zástupcom. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalovaná pri uzatváraní dodatku k zmluve o úvere vystupovala ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom bol poskytnutý v súvislosti s vykonaním zateplenia na bytovom dome, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že za nich na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. S poukazom na uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Hoci v prípade zmluvy o termínovanom úvere nejde s poukazom na § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku) o zmluvu o spotrebiteľskom úvere (pozn. v súčasnosti uvedené vylučuje § 1 ods. 3 písm. r) zákona č. 129/2010 Z. z.), vzťah medzi vlastními bytov ako dlžníkmi a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka (odsek 36 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

7. K námietke žalovanej o nedostatku právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi stranami s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 15.11. zmluvy o termínovanom úvere, okresný súd uviedol, že je daná právomoc súdu konať v uvedenej veci, a to s prihliadnutím na to, že predmetnú rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že rozhodcovský súd s uvedeným názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval (viď Základné informácie na č.l. 161), z ktorého dôvodu je uvedené dojednanie nezrozumiteľné, a preto neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, pričom dodávateľ sa môže účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu, iba ak vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo preukázané nebolo. Vzhľadom na uvedené dospel okresný súd k záveru, že tu nie je prekážka konania spočívajúca v nedostatku jeho právomoci a spor prejednal (odsek 37 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

8. Miestna príslušnosť Okresného súdu Trnava, bolo daná ustanovením § 87 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov (ako žalobcovia v čase podania žaloby) sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom prevažne v obvode tunajšieho súdu. Na uvedenom nič nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Zároveň prvoinštančný súd poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 8NcC/3/2017-139 zo dňa 27.2.2017, ktorým bolo konštatované, že na prejednanie a rozhodnutie veci je mieste príslušný okresný súd, ktorým rozhodnutím je okresný súd viazaný v zmysle § 43 ods. 2 veta posledná CSP (odsek 38 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

9. K námietke o nedostatku právomoci súdu a k námietke miestnej nepríslušnosti okresného súdu poukázal prvoinštančný súd aj na skutočnosť, že prejednávaná vec bola po vydaní pôvodného zastavujúceho uznesenia predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd pritom nepochybne skúmal procesné podmienky konania, ako aj miestnu príslušnosť okresného súdu (§ 161 ods. 1, § 5 ods. 1, § 41 CSP), avšak nekonštatoval nedostatok právomoci alebo miestnej príslušnosti, preto možno mať za to, že aj odvolací súd dospel k záveru, že je daná právomoc súdu a miestna príslušnosť okresného súdu (odsek 39 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

10. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v prejednávanej veci žalobca svoj nárok uplatnený žalobou skutkovo vymedzil tak (a takto ho urobil predmetom posúdenia súdom), že ide o bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaná zvýšila úrokové rozpätie na základe

neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Okrem žaloby okresný súd poukázal na repliku zo dňa 5.4.2017 (č.l. 153), v ktorej pôvodní žalobcovia výslovne uviedli, že podstatou sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa žalovaná obohatila na úkor pôvodných žalobcov ako spotrebiteľov v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. že predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila (odsek 41 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

11. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. dodatku, okresný súd ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a contrario). Zo znenia bodu 5.5. dodatku, za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Uvedené znenie ustanovenia dodatku je tak s poukazom na jeho formuláciu podľa názoru okresného súdu zrozumiteľné a určité. Pojem „miera rizika klienta“ sa pritom nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.8. dodatku, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. Zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5. dodatku vyplýva aj z dokazovania výsluchom svedka F. G. H. (č.l. 451 a nasl.), ktorý bol prokuristom žalobcu v čase uzatvorenia dodatku a dodatok, ako aj viaceré iné zmluvy o úvere počas vykonávania funkcie prokuristu (v období od 5.8.1996 do 1.2.2014) podpísal. Z výpovede tohto svedka vyplýva, že v rámci kontraktačného procesu boli žalobcovi posielané návrhy zmlúv na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať a ak boli v zmluve ustanovenia, ktoré považoval žalobca za neurčité, tieto sa upravovali. Svedok tiež uviedol, že vedel, že v zmluve bolo písané, že banka môže jednostranne meniť maržu („v tej zmluve to tak bolo písané“). Z uvedeného vyplýva, že ohľadom dodatku prebehol riadny kontraktačný proces, po ktorom nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Tiež okresný súd poukázal na výpoveď svedkyne F. I. J. (č.l. 397), ktorá uviedla, že ona nemala vedomosť o tom, aké sú podmienky úročenia úverov, ale žalobca a tí ľudia, ktorí podpísavali úverové zmluvy v tej dobe, určite áno, alebo aspoň mali mať; človek by si mal prečítať, čo podpisuje. Zároveň poukázal aj na vyjadrenie pôvodných žalobcov v replike zo dňa 5.4.2017 (č.l. 153), v ktorom uviedli, že predmetom konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku (a preto vyjadrenia žalovanej týkajúce sa výkladu právnych úkonov považujú za nadbytočné), ale predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila.

12. Žalobca v konaní svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaná získala bezdôvodné obohatenie plnením na základe neplatného ustanovenia bodu 5.5. dodatku, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 28.4.2015 (č.l. 17) a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016 (č.l. 154). Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS), okresný súd poukázal na skutočnosť, že NBS sa v stanovisku (ktoré pre súd ani nie je záväzná) žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. dodatku, ale iba k bodu 12.1.1.1. dodatku (uplatnenie sankčného zvýšenia), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanvej veci neprišlo. Pokiaľ ide o uvedený rozsudok Krajského súdu v Žiline, uvedené rozhodnutie je na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádza z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedenom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového fondu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcom; v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny, v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, a teda išlo o iný typ zmluvy ako v tu prejednávanvej veci, s iným počtom ustanovení. Navyiac, znenie bodov 4.6. a 5.5. ani nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihladať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05 zo dňa 29.9.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (odsek 43 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

13. Žalobca v žalobe označil ustanovenia bodu 5.5. a bodu 12.1.1.1. dodatku za neprijateľné zmluvné podmienky, a preto neplatné. K bodu 12.1.1.1. dodatku okresný súd uviedol, že na základe uvedeného ustanovenia nedošlo v tu prejednávanvej veci k zvýšeniu úrokového rozpätia, a preto je posudzovanie jeho prijateľnosti alebo neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky nadbytočné, keďže aplikácia sankčnej

úrokovej sadzby nie je predmetom tohto konania. Okrem toho, žalobca vo svojich ďalších podaniach (zo dňa 30.8.2019 a 29.11.2019) poukazoval na ustanovenie § 298 ods. 1 CSP (a teda, aby súd aj bez návrhu vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky) práve a len vo vzťahu k bodu 5.5. dodatku.

14. Neprijateľná zmluvná podmienka je také ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Zákon upravuje výnimku z uvedeného pravidla neprijateľnosti zmluvných podmienok, a síce, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde vtedy, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak bola neprijateľná podmienka individuálne dojednaná (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah; pričom individuálne dojednanie preukazuje dodávateľ. Poukázal na § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy.

15. Ak by teda aj bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania toho, že zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, nesie dodávateľ, v tomto prípade žalovaná. Z vykonaného dokazovania výsluchom svedka F. G. H. (č.l. 451 a nasl.) mal okresný súd za preukázané, že uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že žalobcovi ako správcovi bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať. Z uvedeného vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah dodatku. Nie je pritom podstatné, že si boli znenia viacerých zmlúv podobné, čo je akceptovateľné, keďže išlo o uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom (obnova bytového fondu toho-ktorého bytového domu). Rozhodujúce je, že kontraktálny proces prebehol medzi žalovanou ako bankou a žalobcom ako správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy resp. dodatku zasiahnuť. Vzhľadom na to dospel okresný súd k záveru, že spotrebiteľia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. dodatku) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Dodal, že za istých podmienok aj ustanovenie § 53 ods. 15 písm. a) Občianskeho zákonníka (účinné od 1.6.2010) umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka. Odhliadnuc od uvedeného, ustanovenie bodu 5.5. dodatku umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

16. Žalobca skutkovo vymedzil predmet konania tak, že namietal aplikáciu bodu 5.5. dodatku s odôvodnením, že ide o neplatné ustanovenie pre neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca tiež tvrdil (v replike na č.l. 152), že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až zo stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016. Z uvedeného tvrdenia žalobcu potom nevyhnutne vyplýva, že do uvedeného dňa žalobca nepovažoval plnenie žalovanej vo forme zvýšeného úroku za neoprávnené.

17. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konaní bolo z výsluchu svedka F. G. H. (č.l. 451), ktorý bol prokuristom žalobcu v období od 5.8.1996 do 1.2.2014 a oprávneným konať vo veciach týkajúcich sa úverových zmlúv preukázané, že žalobca vedel o zvýšení úrokového rozpätia už v čase jeho zvýšenia, toto zvýšenie bolo predmetom rokovaní so žalovanou, pričom nakoniec žalobca zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval (z výpovede svedka: tým, že sa úroky zvýšili, boli tam naťahovačky so žalovanou; bolo to konzultované s členom predstavenstva C. K.; žalovaná argumenty žalobcu neakceptovala, museli to nechať tak; zvýšenie úrokov považovali za nesprávne; boli také názory, že aby keď nesúhlasia s úrokmi, aby nesplácali úvery, ale s tým svedok nesúhlasil; v tej zmluve to tak bolo písané, že môže prísť

k úprave, na základe toho neuspeli, keď to rozporovali). Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca, hoci najprv so zvýšením úrokového rozpätia nesúhlasil, nakoniec s prihliadnutím na ustanovenie zmluvy, ktoré takýto postup umožňovalo, zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval a úvery boli ďalej splácané aj pri zvýšenom úroku. Bolo tak preukázané, že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. dodatku od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaníach so žalovanou už nenamietal, hoci mal viacero možností riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku; predčasné splatenie úveru; prechod do inej banky; uplatnenie bodu 5.8. dodatku).

18. Tiež okresný súd dodal, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na znenie bodu 5.5. dodatku, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia. Zvýšenie úrokového rozpätia však bolo žalobcovi oznámené, a to Oznámením o zmene úrokového rozpätia zo dňa 1.12.2011 (č.l. 38), ktoré žalobca priložil k žalobe so skutkovým tvrdením v žalobe, že žalovaná toto oznámenie zaslala žalobcovi, ktoré skutkové tvrdenie žalovaná nepoprela. Žalovaná predložila tiež kópiu Podacieho hárku, z ktorého vyplýva, že dňa 1.12.2011 bola podaná na poštovú prepravu zásielka pre žalobcu. Podací hárkok samozrejme nie je dokladom o doručení, ale preukazuje odoslanie zásielky žalobcovi. Hoci podacia pečiatka nie je úplne čitateľná, je zrejme, že sa na listine nachádza a nič z listiny nevzbudzuje pochybnosti o jej autenticite. Zároveň okresný súd poukázal na výpoveď svedka F. L. (rub č.l. 398), ktorý uviedol, že keď išlo o 10 prípadov, oznámenia išli v jednej obálke so sprievodným listom, čo vysvetľuje, prečo žalovaná preukazuje odoslanie viacerých oznámení jedným podacím hárkom (voči čomu namietal žalobca v podaní zo dňa 29.11.2019). Okresnému súdu sa pritom nejaví ako ťažko uveriteľné, že by zásielka s niekoľkými listami - oznámeniami bola v hodnote 1,- Euro. Je bez významu, že žalobca nedisponuje údajom v knihe došlej pošty, že by čokoľvek bolo doručené od žalovanej v decembri 2011, ale rozhodujúce je, že spolu so žalobou uvedené oznámenie predložil, čo preukazuje, že mu bolo doručené. V spojení s Podacím hárkom a výpoveďou svedka F. L. podľa okresného súdu možno mať za preukázané, že list bol s prihliadnutím na všeobecne známu dobu prepravy doručený správcovi najneskôr do jedného týždňa po jeho spísaní a odoslaní, t.j. v prvom týždni mesiaca december 2011. Predovšetkým poukázal na skutočnosť, že uvedený list bol priložený k žalobe, t.j. správcovi bol preukázateľne doručený, pričom v žalobe ani neskôr nebolo uvádzané žiadne skutkové tvrdenie o dátume jeho doručenia, preto možno vychádzať zo všeobecne známej doby prepravy poštových zásielok. Tiež poukázal na výpoveď svedkyne F. I. J. (rub č.l. 396), ktorá potvrdila, že našli v kancelárii k niektorým bytovým domom oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia. Ak žalobca neskôr v konaní začal spochybňovať doručenie mu oznámenia, okresný súd považoval takýto postup za účelový, a to z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. Svedok F. L. zároveň potvrdil, že podpisy na oznámení o zmene úrokového rozpätia sú pravé. Pokiaľ ide o námietku neurčitosti uvedeného oznámenia vznesenú žalobcom, nie je zrejme, od absencie akých zákonných náležitostí žalobca neurčitosť oznámenia odvodzoval. Okrem toho, zo svedeckej výpovede F. L. (č.l. 398) vyplýva, že žalobca bol pred doručením listu o zmene úrokového rozpätia informovaný na osobnom rokovaní, ktoré sa konali maximálne mesiac pred zaslaním listu a až následne mu bol zaslaný list, a teda k oznámeniu zvýšenia úrokového rozpätia došlo aj ústne.

19. K dôvodnosti použitia bodu 5.5. okresný súd odkázal na výpoveď svedka F. L., ktorý uviedol (č.l. 398), že každý rok sa bytové domy prehodnocovali a mohla sa zmeniť marža, spracovávali to na základe analýz ako podnikateľskú klientelu, posudzovali finančné výkazy, výdavky bytového domu, tvorba fondu opráv, vek majiteľov, stúpajúcim vekom je riziko splácania väčšie, pokiaľ sa ekonomika nemení, roky sa to držalo, problém nastal finančnou krízou, čo znamenalo zvýšené riziko splácania úverov. Uvedené je v súlade so skutočnosťou, že je všeobecne známe, že v druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu resp. k poklesu ekonomického rastu (viď. napr. Výročná správa Európskej centrálnej banky za rok 2011 zverejnená na stránke M.) a nešlo o obdobie hospodárskeho rastu ako sa mylne domnieva žalobca. V uvedenom období sa pritom miera rizika dlžníkov zhoršila vo všeobecnosti a zvýšilo sa riziko nesplácania úverov. Dodal, že skutočnosť, že dodatok umožnil žalovanej zmenu úrokového rozpätia, nesúvisí so zmenou majiteľa spoločnosti žalovanej v roku 2011, ale s dojednaním bodu 5.5. v čase uzatvorenia dodatku v roku 2009. Čo sa týka spochybňovania výpovede svedka F. L. žalobcom, predovšetkým okresný súd poukázal na to, že ide o svedka, ktorého výsluch navrhol práve žalobca. Z predloženej zápisnice z pojednávania dňa 30.1.2019 vo veci sp. zn. 22Csp/86/2017 (č.l. 427) pritom nevyplýva, že by svedok vypovedal v úplnom rozpore s tým, čo vypovedal v tomto konaní, keďže podľa zápisnice (str. 4) uviedol ako dôvod zvýšenia okrem porušenia klienta aj zníženie bonity, tak ako v prejednávanej veci. Pokiaľ ide o tabuľku predloženú žalobcom (č.l. 426), okresný súd uviedol, že je na rozhodnutí banky, pri ktorej zmluve uplatní článok umožňujúci jej

zmenu úrokového rozpätia z dôvodu zmeny miery rizika klienta. Zároveň sú evidentné rozdiely medzi maržami pri jednotlivých zmluvách, pričom pri neskôr uzavretých zmluvách boli dohodnuté vyššie marže, z ktorého dôvodu zrejme nedošlo k ich prehodnoteniu; v prípade bytového domu 9. mája nešlo podľa čísiel o totožný bytový dom. V prejednávanej veci teda došlo k zmene ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si strany ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. dodatku. Zároveň je možné zvýšenie úrokového rozpätia považovať za adekvátne, a to vzhľadom na to, že ustanovenie bodu 12.1.1.1. (ktoré žalovaná neaplikovala) umožňuje za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 10,41% p.a.. Bod 5.5. dodatku pritom ani nemá hornú hranicu zvýšenia, napriek tomu žalovaná úrokové rozpätie zvýšila iba na hodnotu 2,50 % p.a., čo ani zďaleka nedosahuje úroveň možného zvýšenia dojednaného podľa bodu 12.1.1.1. dodatku. Tiež dodal, že nebolo preukázané, že by v čase zvýšenia úrokového rozpätia žalobca namietal neadekvátnosť zvýšenia.

20. Okresný súd zdôraznil, že žalobca žalobu skutkovo vymedzil tak, že tvrdil bezdôvodné obohatenie žalovanej z dôvodu, že jej bolo plnené na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 5.5. dodatku s tým, že do doručenia stanoviska NBS nevedel, že žalovaná nemá na zvýšené úrokové rozpätie nárok. Znamená to teda, že podľa tvrdenia žalobcu voči použitiu ustanovenia bodu 5.5. dodatku namietal až o niekoľko rokov po tom, čo došlo k postupu žalovanej podľa dodatku. Avšak už v čase použitia tohto ustanovenia žalobca (ako je vyššie uvedené) o použití bodu 5.5. dodatku vedel a zmieril sa s jeho použitím, hoci mal aj iné možnosti riešenia. Ak potom žalobca voči jeho použitiu namietal až o niekoľko rokov neskôr, možno to považovať za účelové a odôvodnené zrejme iba zmenou v osobe prokuristu.

21. Za potrebné považoval okresný súd poukázať na povinnosť žalobcu ako správcu v zmysle § 8b ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, a síce pri obstarávaní služieb dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalobca ako správca je tou istou právnickou osobou, ktorá zastupovala vlastníkov bytov pri uzavretí predmetného dodatku v roku 2009, pričom žalobou podanou o cca 7 rokov neskôr namieta znenie dodatku, s ktorým v roku 2009 súhlasil a použitiu bodu 5.5., ktoré v roku 2011 nakoniec akceptoval. Ak žalobca spochybňuje výhodnosť dojednania dodatku pre vlastníkov bytov, spochybňuje tým paradoxne splnenie si svojej povinnosti uloženej mu citovaným ustanovením. V súvislosti zo zmluvou o úvere boli vlastníci bytov zastúpený žalobcom ako správcom, za ktorého pri uzatváraní zmluvy o úvere, dodatku, ako aj pri rokovaniach o zmene úrokového rozpätia konal prokurista. Skutočnosť, že následne došlo k zmene v osobe prokuristu, nič nemení na tom, že išlo stále o toho istého správcu, ktorý bol povinný dodržiavať ustanovenie § 8b ods. 3 zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku). Ak tak neurobil, je namieste otázka zodpovednosti za škodu, ktorú tým prípadne vlastníkom bytov a nebytových domov spôsobil.

22. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že nebolo možné považovať bod 5.5. dodatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe uvedeného platného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu žalobu vo výroku I. rozsudku zamietol, a to v časti istiny, ako aj úroku z omeškania, keďže žalovaná sa s plnením do omeškania nedostala. Ešte dodal, že ak sa žalobca v podaniach zo dňa 30.8.2019 a 29.11.2019 domáhal aplikácie § 298 ods. 1 CSP, nešlo podľa názvu podaní ani podľa ich obsahu o návrh na pripustenie zmeny petitu (ako napr. na čl. 269), keď žalobca poukazoval na možnosť, že súd môže aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Keďže však dospel okresný súd k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. dodatku nejde, nevyslovil jej neplatnosť.

23. Na záver ešte doplnil, že dôvodom pre zamietnutie žaloby je aj jej nepreskúmateľnosť, keďže žalobca sa po zmene žaloby domáhal zaplatenia sumy 3.948,40 Eur s úrokom z omeškania s tým, že žalovaná sa mala bezdôvodne obohatiť za obdobie od 15.12.2011 do 15.6.2016 o sumu 3.917,25 Eur a za obdobie od 16.6.2016 do 21.11.2016 o sumu 31,15 Eur, čo však nezodpovedá Výpočtu bezdôvodného obohatenia (č.l. 330), keďže súčet žalobcom uvádzaných súm za obdobie od 15.12.2011 do 15.6.2016 je 2.030,95 Eur (rozdiel oproti žalovanej sume je 1.886,30 Eur) a súčet žalobcom uvádzaných súm za obdobie od 16.6.2016 do 21.11.2016 je 25,54 Eur (rozdiel oproti žalovanej sume je 5,61 Eur). Napriek tomu, že žalovaná uvedené rozpory namietala a okresný súd konštatoval spornosť výšky prípadného bezdôvodného obohatenia, uvedené rozdiely žalobca v priebehu konania nevysvetlil. Nebolo pritom namieste vyzývať žalovanú na prepočet jednotlivých splátok (ako to žiadal žalobca v podaní zo dňa 30.8.2019), keďže žalovaná voči výpočtu rozdielu medzi úrokom, ktorý bol uhradený a úrokom, ktorý by bol uhradený pri pôvodnom úrokovom rozpätí, nenamietala. Nepreskúmateľnosť však je daná tým, že

žalobca nevysvetlil, ako vznikli rozdiely medzi sumami, ktoré za uvedené obdobia požaduje v zmysle zmenenej žaloby a sumami, ktoré rozpisal vo Výpočte bezdôvodného obohatenia.

24. Okresný súd ďalej konštatoval, že keďže dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcovi, resp. vlastníkom bytov voči žalovanej žiadny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol. K uvedenému uviedol len toľko, že v konaní sa uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (konkrétne zaplatenie sumy, o ktorú mal byť úver preplatený na úroku, a tak mali byť poskytnuté žalovanej finančné prostriedky, na ktoré táto nemala podľa žalobcu nárok), ktoré sa premlčujú v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.6.2016, premlčané by boli všetky plnenia urobené viac ako 3 roky pred podaním žaloby, t.j. v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. V prejednávanej veci by pritom nebolo možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve. Podporne poukázal najmä na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020, ale aj na jeho rozsudky č. k. 24Co/632/2015 zo dňa 11C/33/2017, č. k. 9Co/284/2017-86 zo dňa 27.3.2018, č. k. 9Co/199/2018-114 zo dňa 26.3.2019. Pokiaľ ide o výpoveď svedka F. N., tento svedok vypovedal o okolnostiach, ktoré sa týkali iného zmluvného vzťahu, súvisiaceho s iným bytovým domom a zároveň svedok vyjadroval vlastný subjektívny názor na zvýšenie úrokového rozpätia, a preto ani z jeho výpovede nebolo možné mať za preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť v konkrétnom právnom vzťahu žalobcu a žalovanej v tu prejednávanej veci. V konaní nebolo žiadnym dôkazom preukázané tvrdenie žalobcu, že zo strany žalovanej išlo o sústavnú činnosť, ktorá vedome smeruje k bezdôvodnému obohateniu, ale bolo preukázané, že išlo o postup v zmysle ustanovenia úverovej zmluvy z dôvodu zvýšenia miery rizika klienta. V prípade subjektívnej premlčacej doby by bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť preukázanú výpoveďami svedkov F. H. a F. L., a síce, že žalobca o zvýšení úrokového rozpätia vedel už od počiatku. Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcu na uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, okresný súd vznesenie námietky premlčania žalovanou za zneužitie práva nepovažoval. V zásade totiž platí, že vznesenie námietky premlčania je uplatnením práva, ktoré zákon predpokladá, pričom neboli preukázané žiadne také individuálne okolnosti prípadu, ktoré by umožňovali na námietku premlčania neprihliadnuť. Tieto okolnosti musia byť pritom naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2648/2003 zo dňa 31.8.2004).

25. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100 % trov konania. Pokračoval, že ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, ktoré umožňuje súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať úspešnej strane nárok na náhradu trov konania celkom alebo sčasti. Uplatnenie tohto ustanovenia je možné len z výnimočných dôvodov, ktorá výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu, pričom ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP však v konaní žalobcom neboli tvrdené a okresný súd ich sám nezistil. Takýmto dôvodom pritom nemôže byť skutočnosť, že na strane neúspešného v konaní ide o správcu zastupujúceho spotrebiteľov. Po posúdení všetkých okolností konkrétnej veci, dospel k okresný súd záveru, že tu nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by bolo potrebné žalovanej náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať (ods. 62 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

26. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalobca odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že prizná žalobcovi žalobou vznesený nárok, alternatívne rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), g), f), h) CSP. Argumentoval nesprávnym právnym posúdením v bode 42. rozsudku s tým, že zároveň okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okresný súd namiesto posudzovania neprijateľnosti zmluvnej podmienky, postupoval svojvoľne hodnotením určitosti a zrozumiteľnosti ustanovenia čl. 5.5 Zmluvy, aj napriek tomu, že žalobca sa jej nedomáhal a ani protistrana zrozumiteľnosť a určitosť čl. 5.5 Zmluvy nespochybňovala (nebola medzi stranami sporná), a to i napriek tomu, že okresný súd konštatuje, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, cituje: „vzťah medzi vlastníkami bytov ako dlžníkmi

a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka“ (čl. 36 odôvodnenia rozsudku). Okresný súd sa nezaoberal listinnými dôkazmi: rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020-21 zo dňa 15.4.2020. V tomto prípade súdy posudzovali čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý je doslovný s čl. 5.5 zmluvy o úvere v tomto súdnom konaní a vyhlásili ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku už v roku 2015. S odkazom na konštatovanie okresného súdu v odseku 41. odôvodnenia rozsudku považuje postup okresného súdu za zmatečný, nakoľko okresný súd svojvoľne nedodrжал predmet konania určený žalobou a písomnými podaniami žalobcu, ktorý sa opakovane domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, hoci tak súd mal učiniť „ex off“ aj bez návrhu. V konečnom dôsledku sa ani zmením čl. 5.5 z hľadiska jeho určitosti a zrozumiteľnosti nevenoval, ale podrobne skúmal kontrakčný proces, pričom stačilo zodpovedať právnu otázku, či je vôbec možné zvýšiť úrokové rozpätie alebo len úrokovú sadzbu. Nakoľko súdy už niekoľkokrát vo vyššie spomínaných súdnych konaniach definitívne a s konečnou právoplatnosťou skonštatovali, že čl. 5.5 Zmluvy je neplatný z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ustanovenie čl. 5.5 je neplatné aj vo všetkých ostatných spotrebiteľských zmluvách „ex lege“. Dokazovanie vykonanými výsluchmi trpí zásadnými vadami. F. H. na pojednávaní dňa 9.7.2020 (str. 3 zápisnice) skonštatoval: „my sme podpísali zmluvu, podmienky sme si preštudovali v začiatkoch (pozn. rok 2006), potom to bola štandardná zmluva, nevstupovali sme do toho. Dexia si povedala podmienky, na dome to odsúhlasili, my sme podpísali zmluvu.“ Zároveň svedok uviedol, že: „aspoň tie prvé zmluvy (pozn. rok 2006) sme čítali celé, potom už možno tie ďalšie zmluvy sme tak detailne nečítali.“ Na otázku svedkovi H., či vedel, že tá zmluva sa dá jednostranne meniť zo strany banky, svedok uviedol, že: „NIE.“ (str. 5 zápisnice). Až pri rokovaní v roku 2012 svedok uviedol, že „to tak nejako bolo v zmluve písané, že môže prísť k úprave, na základe toho sme neuspeli, keď sme to rozporovali.“ (str. 6 zápisnice). Teda z výsluchov vyplýva, že vedomosť svedka o možnosti zvýšenia úrokového rozpätia bola až následná, po neúspešných rokovaní so žalovanou, teda v roku 2012, kedy boli žalovaným upozornení na existenciu čl. 5.5. Aj z výpovedí F. L., ktorý sa úporne snaží presvedčiť okresný súd o oprávnenosti žalovanej na zvýšenie úrokového rozpätia je jasné, že ani netuší resp. tuší ale nechce priznať, z akého dôvodu došlo v skutočnosti k zvýšeniu úrokového rozpätia. Najjednoduchšie vysvetlenie, ktoré vyznieva dôveryhodne, je vysvetlenie navýšenia úrokového rozpätia prezentované na pojednávaní dňa 9.7.2020 F. H. v priamej súvislosti s výpoveďou F. L., že banka sa pokúšala zvýšiť maržu aj predtým, pričom bol potrebný podpis dodatku, ktoré žalobca odmietol realizovať, preto sa žalovaný pokúšal využiť prepád EURIBORU spolu s jednostrannou zmenou úrokového rozpätia, čo bo pokyn od úverovej komisie z centrálnej banky, ktorá už v tom čase vedela, že sadzba EURIBOR bude aj záporná. Tvrdenie svedka F. L. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020) že dôvodom prehodnotenia úrokového rozpätia bolo zvýšenie nezamestnanosti z 2 % na 14 % neobstojí, nakoľko v histórii SR nikdy nebola nezamestnanosť vo výške 2 % v roku 2008 bola miera nezamestnanosti na úrovni 8,5 % a k zvýšeniu nezamestnanosti došlo v roku 2009 na úroveň 12,5 %, teda k rastu nezamestnanosti došlo 3 roky skôr, v rokoch 2011 bola nezamestnanosť konštantná, pričom v roku 2012 začala nezamestnanosť kontinuálne rapídne klesať. Teda riziko splácania úverov proklamované centrálnou bankou resp. Úverovou komisiou neexistovalo. Svedok F. L. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019) tvrdí, že „dôvodom zvýšenia úrokovej sadzby – rizikovej prirážky (pozn. úrokového rozpätia) bolo porušenie podmienok zmluvy a bonita klienta.“ Zo samotných výsluchov je zrejmé, že prvé zmluvy sa uzatvárali v roku 2006, pričom táto zmluva sa dojednávala hlavne čo sa týka podmienok poskytnutia a formálnych náležitostí, nakoľko sa jednalo vôbec o nový bankový produkt, pripomienky žalobcu boli akceptované v minimálnom rozsahu a dotýkali sa maličkostí nie podstatných častí zmluvy. Podľa výpovede pána H. (str. 2, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020) prvé zmluvy boli poskytnuté na kontrolu, kde právnik (N. K.) vykonal len minimálne úpravy, ktoré banka akceptovala, pričom svedok opisuje časovo, že sa jednalo o obdobie roka 2006 „Dexia bola prvá banka, ktorá dokázala poskytnúť úvery bytovým domom. Potom neskôr prišli ďalšie banky, ktoré poskytovali tento úver.“. Následne sa zmluvy kvôli veľkému počtu čítali sporadicky a ak bolo podpisovaných viac zmlúv v krátkom čase, tak sa im nevenovala žiadna pozornosť a automaticky sa podpisovali, pri podpise sa skontrolovali len základné parametre úveru. Z výsluchu pána L. vyplýva, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5 Zmluvy: „Prvé zmluvy z roku 2006 nemali určité body, kde sa dalo v zmysle zmluvy postupovať a novšie zmluvy mali. Pri ktorých to bolo možné sa to realizovalo (pozn. navýšenie úrokového rozpätia).“ (str. 4, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) a „Presne sa postupovalo podľa toho, aký typ zmluvy, boli zmluvy, ktoré neumožňovali zvýšiť podľa bodu, ktorý bol definovaný (pozn. bodu 5.5), zvyšovalo sa to len tam, kde to zmluva umožňovala.“ (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa

21.1.2020) a opakovane: „Tie, ktoré to neobsahovali, tak sa to nedalo podľa toho postupovať.“ (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020). Pán H. síce tvrdí, že zmluvy „zbežne čítali“, ale je zásadné, že si túto zmenu nevšimol a nevedel o tom, že sa dá jednostranne navýšiť úrokové rozpätie žalovaným. (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020 „Nevedeli sme to, ani sme nepočítali, že by sa to tak jednostranne zvýšilo.“). To sa dozvedel až následne v roku 2012 po aplikácii daných ustanovení bankou a po faktickom zistení, „že sa niečo na účtoch domov deje“ ekonomickou námesníčkou. Svedok F. L. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok H. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020). Svedok F. L. následne na pojednávaní dňa 28.7.2020 tvrdil, že: „Vždy, keď sa vypracoval nejakým spôsobom nový text úverovej zmluvy, bol klientovi zaslaný na prečítanie, následne sme mali rokovanie, kde sme si vysvetlili všetky náležitosti, zmluva bola detailne prebratá.“. Následne však tieto tvrdenia popiera, keď sám svedok hovorí: „V roku 2008 sa poskytovali ročne desiatky úverov, rokovanie bolo ku každej zmluve, hlavne pri podpise, ak bolo skonštatované, že táto zmluva je taká istá ako včera, predvčerom, minulý týždeň, boli prebraté základné ustanovenia: na čo je úver použitý, účel úveru, výška úveru, úroková sadzba, aký typ úrokovej sadzby, podmienky splácania..., zmluva sa prešla v hlavných bodoch pred každým podpisom.“ (str. 6, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020). Ak by mal žalovaný dôkazy o pravidelnom zasielaní návrhov zmlúv emailovými správami, nebol by problém ich určite predložiť a žalovaný by ich v rámci procesnej obrany určite predložil. Vzhľadom k tomu, že táto komunikácia neprebíhala, nie je možné o tom predložiť listinné dôkazy. Aj vzhľadom na osobu pána H., ktorý pôsobil vo funkcii viac ako 25 rokov, nemožno predpokladať, že by zmluvy podrobne čítal, nakoľko si variantnosť zmlúv ani nevšimol. Zmluvy chodili podpisovať na pobočku banky alebo na Bytové družstvo so sídlom v Trnave, pričom vzťah s bankou bol priateľský. Zmluva preto nebola individuálne dojednaná vôbec, ak boli nejaké jednania ohľadom zmluvy, tak len ohľadom prvej zmluvy v roku 2006 bez právneho odborného posúdenia, pretože „iná možnosť nebola“ a podľa vyjadrenia pána H. „bytové domy chceli zatepľovať“. Podľa vyjadrenia pána H. sa procesu pripomienkovania zmluvy zúčastnil aj pán N. K., ktorého podľa vyjadrenia pána L. „v živote nevidel“, iba vedel, že pôsobí vo vrcholovom manažmente, teda nie zjavne ako právnik, ktorý viedol kontrakčný proces. Ak teda N. K. mal vstupovať do procesu, tak je zrejme, že do týchto procesov nikdy nevstupoval, nakoľko so žalovaným sa osobných stretnutí nezúčastnil. Zároveň uvádza, že N. K. nebol ani advokát a ani neposkytoval právne poradenstvo pre žalovaného, pôsobil v predstavenstve žalovaného a vzhľadom na svoj dôchodkový vek ťažký zdravotný stav a mozgovú mŕtvicu prekonanú v roku 2006 vykonával len čestnú funkciu, teda jedenkrát mesačne sa zúčastnil na zasadnutí predstavenstva. Od 1.8.2006 do 30.6.2009 zastával funkciu predsedu Slovenského zväzu Bytových družstiev, kde mal aj trvalý pracovný pomer, teda sa ani nemohol zúčastňovať kontrakčného procesu, ako sa snaží naznačiť F. H.. Nakoľko N. K. zomrel v roku 2018, nikto nepotvrdí tieto skutočnosti, preto F. H. uviedol osobu N. K. ako osobu zodpovednú za kontrakčný proces. Z výsluchu F. L. (str. 6 Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie marže (pozn. úrokového rozpätia) „a nie je o tom ani písomný záznam“ a zároveň že sa „ani nevedli rokovania o potencionálnom zvýšení úrokového rozpätia“. Z výsluchu F. L. (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie úrokového rozpätia: „Celkove si pamätám, že tam došlo k zhoršeniu rizika a bolo treba prispôbiť maržu. Nebol som pri tom rozhodnutí, pri rokovaní. Ja som to dostal, že treba zavolať pána riaditeľa a oznámiť mu. Bytové družstvo neprotestovalo o neprotestovalo z toho dôvodu že úroková sadzba nebola vyššia ako predchádzajúcich šesť mesiacov.“.

27. Dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovanej. Neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovanej podrobne vysvetlil F. L. na výsluchu dňa 4.4.2020 (str. 3 Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020): „V roku 2008 došlo k finančnej kríze, ročný EURIBOR mal hodnotu 4,8 až 5%, finančná kríza spôsobila, že sa dalo predpokladať, že EURIBOR bude rýchlym tempom klesať, dokonca, že dosiahne mínusové hodnoty, preto Výbor (pozn. centrála banky), aby predišiel problémom s poklesom EURIBOR, nás poveril, aby sme so všetkými klientami, ktorí majú úrokovú zložku variabilnú začali rokovať. Tak isto bolo realizované rokovanie s predstaviteľmi BD, kde sme danú problematiku predstavili, ale k dohode neprišlo, pretože dohoda bola nutná, aby sa mohla zmeniť úroková sadzba, musel byť uzavretý dodatok, nedalo sa to spraviť jednostranne zo strany banky. Jednomesačný EURIBOR bol najlacnejší, ročný najdrahší. Prokurista (pozn. pán H.) nesúhlasil podpísať niečo, čo mu o 3 % zvýši úrokovú sadzbu. Klient nesúhlasil. Išlo sa ďalej. Po 2-3 rokoch došlo k tomu, o som povedal na začiatku (pozn. k zvýšeniu úrokového rozpätia)“. Z vykonaného dokazovania je zrejme, že napriek jeho

pochybnosti, okresný súd sa priklonil v celom rozsahu ku skutkovým tvrdeniam bývalého zamestnanca banky F. O. L. a napriek zásadným rozporom v skutkových tvrdeniach svedkov a listinných dôkazov (stanovisko NBS), vyhodnotil dokazovanie v neprospech spotrebiteľov, hoci žalovaný mal postupovať so zvýšenou odbornou starostlivosťou a uskutočniť dokazovanie k procesnej obrane žalovaného sám.

28. Aby mohol súd rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky musí v prípade pasivity spotrebiteľa obstaráť, zabezpečiť a vykonať dôkazy z vlastnej iniciatívy, a teda takéto dôkazy sú nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V zmysle ust. § 295 CSP v spojení s § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa a povinnosťou „ex offo“ kontroly neprijateľných zmluvných podmienok možno teda uvažovať nie len o možnosti vykonať nenavrnuté dôkazy, ale dokonca o povinnosti súdu vykonať aj dôkazy, ktoré sú v prospech spotrebiteľa a ktoré spotrebiteľ nenavrhol. V zmysle § 366 ods. 1 písm. c) a d) CSP žalobca predložil zápisnice z výsluchov pána H., ktoré sa uskutočnili 28.7.2020 a 4.8.2020 a zápisnice z výsluchov F. L., ktorými má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019).

29. Tvrdenia okresného súdu v odseku 42 odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ označil v celom rozsahu za nepravdivé. Argumentoval tým, že Okresný súd Žilina v rozsudku sp. zn. 14C/295/2014 druhým výrokom určil, že bod 4.6 zmluvy o poskytnutí úveru v znení „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4 zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta a zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel ustanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny.“ V prejednávanom prípade podobné dojednanie obsahuje zmluva v čl. 5.5 s tým rozdielom, že v danom prípade je možné dokonca alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu zmeny ratingu klienta stanoveného bankou, pričom ustanovenie obsahuje ešte neurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal na nález I. ÚS 243/07, podľa ktorého sa má nejasný pojem vykladať v neprospech strany, ktorá ho použila. Odvolateľ má za to, že čl. 5.5 je ešte viac neurčitý ako čl. 4.6. Podľa čl. 5.5 zmluvy nie je možné ani úrokové rozpätie meniť, len úrokovú sadzbu. Právna kvalifikácia obidvoch zmlúv je totožná, obe boli uzatvorené podľa § 497 Obchodného zákonníka, obe medzi spotrebiteľmi a obe sa týkali aj financovania bývania, v jednom prípade na nákup a v druhom na obnovu bývania. Preto odvolateľovi nie jasné aký podstatný rozdiel v skutkových okolnostiach má okresný súd na mysli. Nadväzujúc na bod 44. odôvodnenia rozsudku odvolateľ uviedol, že aj napriek tomu, že opakovane navrhoval, aby súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čl. 5.5 zmluvy, okresný súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, hoci bola podstatná. Namiesto toho hľadal riešenie ako sa vyhnúť posúdeniu neprijateľnosti a sám z vlastnej iniciatívy navrhol preskúmanie jej určitosti a zrozumiteľnosti. Podľa názoru odvolateľa je právny úkon tak neurčitý a nezrozumiteľný, že sa nedá logicky zdôvodniť a argumentácia súdu o zrozumiteľnosti a určitosti čl. 5.5 zmluvy je svojvoľná a nesprávna. Z výpovede svedka F. H. je zrejmé, že nevedel, že úrokové rozpätie sa dá meniť, ani za akých podmienok, prvé zmluvy, ktoré možno boli posudzované, ani zmluvné dojednanie čl. 5.5 neobsahovali, svedok si dokonca nevšimol, že existovali rôzne varianty zmlúv. V nadväznosti na odsek 46. odôvodnenia preskúmaného prvoinštančného rozsudku odvolateľ uviedol, že žalovaná ako banka nič nedokazovala, hoci v otázke individuálneho dojednania ustanovení zmluvy mala v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno. Žalovaná nepreukázala individuálne dojednanie zmlúv a nepreložila žiaden dôkaz, že by správcovi bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, nepredložila jednu e-mailovú správu alebo záznam z rokovania, že vôbec kontraktáčny proces prebiehal, dokonca sa ani nevyjadřila, že by navrhla dôkaz a tvrdila, že zmluva bola individuálne dojednaná. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s vykonaným dokazovaním a v napadnutom rozsudku neuviedol vôbec nič k uvedeným skutočnostiam. Okresný súd vychádzal len z účelových a rozporuplných tvrdení F. L. a F. H. a skonštatoval, že sa nejedná o formulárovú zmluvu, pričom mal vedomosť o minimálne 50 prípadoch, v ktorých bolo znenie zmluvy totožné. To, že sa jedná o formulárovú zmluvu vyplýva aj zo skutočnosti, že zmluva sa aplikovala aj na iné úverové prípady, ktoré boli podrobené súdnemu prieskumu. Okresný súd zjavne nesprávne používa v odôvodnení termín úroková sadzba, namiesto úrokové rozpätie, ktoré je vlastne

cenou peňazí – ziskom žalovanej, ktorá sa zvýšila o 100 %. Pokiaľ odkazuje na ust. § 53 ods. 15 písm. a) Občianskeho zákonníka účinné od 1.6.2010, toto tvrdenie odvolateľ označil za účelové a zjavne nesprávne, nakoľko zmluva o termínovanom úvere by musela súčasne obsahovať záväzok dodávateľa o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu a zároveň ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať zmluvu, čo zmluva neobsahuje. V nadväznosti na odseky 47. a 48. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že v prípade subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Žalobca dňa 26.5.2014 zaslal žalovanému žiadosť o doloženie, ktorá sa týkala zmeny úrokovej sadzby v dôsledku zmeny rizika klienta, v ktorom bolo uvedené, že klient nesúhlasí s ročným vyúčtovaním nákladov na údržbu a opravu bytového domu družstvom, do ktorého sa premieta zvýšený úrok vo vzťahu k postupu banky. Žalobca na základe uvedeného listu nemohol mať vedomosť a už rozhodne nie skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia o skutočnej výške bezdôvodného obohatenia. Žalobca v zmysle predmetnej žiadosti žiadal žalovaného o doloženie hodnotenia miery rizika klienta. Z odpovede žalovaného listom zo dňa 24.6.2014 nie je zrejmä výška bezdôvodného obohatenia a ani tá skutočnosť, ktorá by oprávňovala žalovaného k takémuto kroku, resp. postupu. Okresný súd sa nezaoberal právnym posúdením čl. 5.5 zmluvy v rozpore s čl. 6 CSP a radšej postupoval v zmysle procesných námietok žalovanej, ktoré žalobca označil v zmysle čl. 5 CSP za zneužitie práva. Dokazovanie v tomto smere je plné rozporov a vychádza z protichodných tvrdení svedkov. Žalobca s tvrdením okresného súdu nesúhlasí a poukazuje na stanovisko NBS zo dňa 28.4.2016. Podľa neho sa okresný súd nezaoberal ani vykonávaním dôkazov, neoboznámil sa s ich obsahom a dokonca stanovisko ani nečítal. Nadväzujúc na odsek 49 odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že právna teória vylučuje posúdenie ako platného právneho úkonu neuskutočnenie jednostranného právneho úkonu (vo vzťahu k spotrebiteľom) resp. jeho nedoručenie alebo preukázateľne oneskorené doručenie. Svedok F. L. v tejto časti podal rôzne výpovede, kde tvrdil, že sa vždy doručovali oznámenia poštou, ak išlo o zásadné zmeny zmluvy, dokonca doporučené poštou, následne tvrdil, že sa doručovali osobne, potom sa doručovali obyčajnou poštou, dokonca aj kuriérom. F. L. dvakrát vo svojich výpovediach konštatoval, že sa robili oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia ešte v roku 2014. Ako teda súd mohol skonštatovať, že úkon bol zrealizovaný riadne a včas, ak existuje zásadné podozrenie, že so zásielkami bolo manipulované, boli dorábané a poštové háčky boli pozmeňované. Okresný súd kládne nekonanie žalovanej na zodpovednosť spotrebiteľov a prikláňa sa pri nepreukázaní podstatných skutočností zo strany žalovanej v neprospech spotrebiteľov k tvrdeniam žalovanej. Ako vyplýva z výsluchov, F. H. sa dozvedel až v roku 2012 o zvýšení úrokového rozpätia. Tvrdenia F. L. sú účelové a tendenčné, nakoľko sa týkajú priamo plnenia jeho pracovných povinností, ktoré si zjavne neplnil a časť oznámení nezaslal vôbec, časť v roku 2014 a časť po začatí osobných rokovaní, teda v období rokov 2012 do roku 2014, kedy F. H. skončil výkon svojej funkcie prokuristu.

30. K odkazu okresného súdu na výpoveď svedka v odseku 50 odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie k dôvodnosti použitia bodu 5.5 odvolateľ uviedol, že tvrdenia súdu prvej inštancie sú nesprávne. Hlavný faktor, ktorým je rast nezamestnanosti nastal už v roku 2009, teda nie je možné reflektovať na tvrdený rast nezamestnanosti v roku 2011 a 2012, kedy bola miera nezamestnanosti stabilná, dokonca klesala. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na oficiálne štatistiky ÚPSVaR. Podľa neho teda reálne dôvody na prehodnotenie miery rizika a zmenu ratingu neexistovali, nakoľko v čase poskytnutia úveru v roku 2009 bola hospodárska situácia a nezamestnanosť horšia ako v čase prehodnotenia v rokoch 2011 a 2012. Okresný súd ani žalovaná nevysvetlili, čo sa pod zmenou ratingu klienta rozumie a termín zmena ratingu nie je nikde v zmluve vysvetlený. Poukázal na výpovede F. L., ktorý poukázal na rôzne dôvody, resp. príčiny zmeny úrokového rozpätia. K odseku 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolateľ poukázal na stanovisko žalovanej zo dňa 17.3.2016, kde uviedla, že prehodnotila riziko klienta z dôvodu porušenia záväzku zo zmluvy o termínovanom úvere na základe nedodania správy o činnosti správcu bytového domu, vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu a špecifikácie objemu pohľadávok a záväzkov vzniknutých v súvislosti s vlastníctvom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo vzniknutých v súvislosti so správou bytového domu, žalovaný ako banka posúdila mieru rizika ako zvýšenú. Postup bol podľa názoru banky oprávnený. Predložením uvedených dokumentov sa zvýšilo riziko banky a preto banka bola nútená použiť postup podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv. Na základe tejto skutočnosti banka považuje svoj postup za správny a nevidí dôvod na jeho prehodnocovanie. Z uvedeného odvolateľ vyvodil, že buď klame žalovaná vo vzťahu k NBS, alebo klame svedok F. L. vo všetkých súdnych konaniach. V nadväznosti na odsek 54. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolateľ skonštatoval, že okresný

súd sa nezaoberal predmetom konania, porušoval princíp rovnosti zbraní, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné, nezaoberal sa rozsudkami najvyšších súdnych autorít, odklonil sa od názoru NS SR aj ÚS SR a riešil určitosť a zrozumiteľnosť ustanovenia zmluvy len z toho dôvodu, aby následne mohla žalovaná vykonať dokazovanie F. H. a následne skonštatovať, že zmluva bola individuálne dojednaná. Sám sudca viedol procesnú obranu žalovanej a svojím procesným postupom spôsobil aj inú vadu, ktorá je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Okresný súd sa nevysvetliteľne ponáhlal aj v prípade výsluchov F. H..

31. Žalobca napáda rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti namietal porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej tým, že vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej. Okresný súd sa nevysvetliteľne ponáhlal aj v prípade výsluchov F. H.. Žalobca sa nestotožňuje s argumentáciou a odôvodnením súdu prvej inštancie uvedenými v odsekoch 50. až 56. týkajúcich sa plynutia premlčacej doby a z toho vyplývajúci rozpor s dobrými mravmi. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v spojení s vykonaným dokazovaním tiež okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam.

32. V ďalšej časti odvolania žalobca napadol rozhodnutie aj v II. výroku o náhrade trov konania. Je v rozpore s princípom spravodlivosti, ak súd prvej inštancie zaviazal žalobcu k povinnosti uhradiť trovy konania vo výške 100 % žalovanej najmä z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov – spotrebiteľov. Z pozície zákonného zástupcu slabšej strany spotrebiteľov je rozhodnutie súdu o nároku žalovanej na náhradu trov konania v plnom rozsahu nespravodlivé. Poukázal na znenie ust. § 257 CSP. Okresný súd skonštatoval, že právo žalobcov je premlčané a preto nie sú úspešní (k čomu v danom prípade nedošlo – pozn. odvolacieho súdu), avšak súd nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke platili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci nie v žalovateľnej forme. V tomto prípade by spotrebiteľia znášali okrem bezdôvodného obohatenia aj trovy konania, čo by bolo zjavne nespravodlivé aj vzhľadom na dĺžku súdneho konania a prietahov spôsobených súdom a žalovaným, ktorý vznášal množstvo procesných námietok, na ktoré súd prihliadal a ktoré sa ukázali ako neopodstatnené. Zdôraznil, že v prípade, ak sa vychádza z účelnosti vynaložených právnych prostriedkov na právnu ochranu žalovaný, ktorý disponuje celým právnym oddelením s desiatkami interných právnikov zamestnancov, požíva aj externú advokátsku kanceláriu, pričom nič mu nebránilo na uvedené spory využiť vlastné kapacity, preto žalobca považuje doteraz vzniknuté náklady na právnu obranu žalovaného na zbytočné, ak tieto majú znášať spotrebiteľia. Vzhľadom na uvedené má za to, že i v časti o náhrade trov konania rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K odvolaniu žalobca pripojil rozhodnutie Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019, Zapisnicu z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019.

33. Žalovaná odvolanie nepodala, k odvolaniu žalobcu sa vyjadrila a uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že žalobca nezrozumiteľne namietal porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej a kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej. Podľa žalovanej prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol na základe riadne vykonaných dôkazov. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonával a vec rozhodol až po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, na ktoré mohli žalobcovia adekvátne reagovať. Preto je táto výhrada nedôvodná. Rozhodnutie súdu bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu. To, že z vykonaného dokazovania okresný súd abstrahoval skutkový dej inak ako ho prezentoval žalobca nemožno považovať za procesnú vadu, ani porušenie rovnosti zbraní. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorý mal spočívať v tom, že okresný súd viedol procesnú obranu žalovanej a nezaoberal sa názormi NS SR a ÚS SR a v nedostatočnom odôvodnení rozsudku, žalovaná uviedla,

že odôvodnenie považuje za adekvátne, okresný súd konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti, jednoznačne zdôvodnil prečo sa nezaoberal názormi NS SR a ÚS SR. Je dôvodné, aby hodnotenie dôkazov rozsahom prevažovalo nad právnym posúdením, ktorého predmetom bolo len to, či je ustanovenie určité a zrozumiteľné, alebo je daný iný dôvod absolútnej neplatnosti tohto ustanovenia v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú súd skúma ex offa a či je ustanovenie neprijateľnou zmluvnou podmienkou. S poukazom na judikatúru, pri riadnom odôvodnení nie je nutné, aby dal súd podrobnú odpoveď na každú námietku, ale len na takú, ktorá je pre rozhodnutie rozhodujúca. Ak súd dospel k záveru, že ustanovenie zmluvy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. Následne súd nemusí posudzovať ďalšie námietky strán, vrátane námietky premlčania, ani to, či malo byť bezdôvodné obohatenie úmyselné a či by sa mala použiť 10-ročná premlčacia lehota. Nedôvodná je námietka žalobcu, že okresný súd porušil zásadu rovnosti tým, že najprv rozhodol o výsluchu svedka písomne a následne vykonal výsluch na pojednávaní. Žalovaný navrhol výsluch svedka vzhľadom na jeho vyšší vek postupom podľa § 196 ods. 3 CSP, ktorému okresný súd nevyhovel a za účelom výsluchu svedka nariadil pojednávanie na termín 31.3.2020, ktoré bolo odročené rozhodnutím predsedu Okresného súdu Trnava zo dňa 23.3.2020, ktorý v súvislosti so vznikom a šírením prenosného ochorenia COVID-19 rozhodol o zrušení všetkých pojednávaní na občianskoprávnom úseku v termíne od 30.3.2020 do 17.4.2020. Okresný súd dňa 2.4.2020 pôvodné rozhodnutie zmenil a vyzval strany na doručenie otázok písomne podľa § 196 ods. 3 CSP. Žalovaná reagovala obratom (podaním zo dňa 14.4.2020) a žalobca namiesto otázok zaslal podanie zo dňa 25.4.2020, v ktorom s týmto postupom nesúhlasil. Okresný súd svoj postoj prehodnotil a v súlade s požiadavkou žalobcu zo dňa 25.4.2020 vykonal výsluch ústne, pričom takýto postup nemožno považovať za porušenie princípu rovnosti v neprospech žalobcu. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP uviedla, že potreba skúmania určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy vyplynula z podaní a prednesov žalobcu, ktorý tvrdil, že ustanovenie je neurčité. Z tohto dôvodu navrhla žalovaná na svoju obranu výsluch svedkov F. H. a F. L., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že správca mal možnosť zmluvu pripomienkovať, pýtať sa na obsah a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. Určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. K otázke individuálneho dojednania zmluvy o termínovanom úvere žalovaná uviedla, že skutočnosť, že správca mal zmluvu o úvere k dispozícii pred podpisom za účelom pripomienkovania, bola preukázaná svedeckými výpoveďami. Bývalý zamestnanec žalobcu potvrdil, že mal možnosť zmluvu pripomienkovať, pripomienkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Či došlo počas kontraktácie k vzneseniu závažných alebo menej závažných pripomienok a či boli akceptované, nebolo predmetom dokazovania, preto sú tieto tvrdenia špekulatívne a nepreukázané. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie skutočnosti, že žalobca reálne zasiahol do zmluvných rokovanií a mohol ovplyvniť obsah zmluvy, čo bolo jednoznačne potvrdené svedeckými výpoveďami. Preto súd správne považoval zmluvu za individuálne dojednanú. K tvrdeniu odvolateľa, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je totožný s čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý bol určený za neprijateľnú podmienku v iných rozsudkoch, poukázal na to, že žalobcovia nerozlišujú, že v čl. 4.6 zmluvy o úvere išlo o zmluvu o úvere na bývanie uzavretú medzi fyzickými osobami spotrebiteľmi, ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcom, ani iným kvalifikovaným subjektom, čo vytvára podstatné rozdiely. Okresný súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval neskúsený spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Pri rokovaniach tak reálne absentovala slabšia strana. Absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. Zákon o spotrebiteľských úveroch pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktačnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. V údajne totožných zneniach čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv žalobca sám vyznačil rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia. Je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby. Väčšina ďalších tvrdení žalobcu o nesprávnych skutkových zisteniach nevyplýva z vykonaného dokazovania, ale z ich interpretácie posudzovanej udalosti. Účelová verzia žalobcu pritom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Nie je potvrdená žiadnym vykonaným, ani navrhnutým dôkazom. Naopak dokazovanie vykonané okresným súdom vrátane svedeckých výpovedí zamestnancov, resp. bývalých zamestnancov žalobcu potvrdilo stav, ktorý prezentoval okresný súd v rozsudku. Žalobca sa pritom domáha aj predloženia takých dôkazov, ktoré neexistujú, napríklad údajnú e-mailovú komunikáciu (ktorú žalovaná nebola povinná archivovať) a ktorej predloženia sa žalobca začal domáhať v roku 2020. Skúmanie e-mailovej komunikácie je pritom nadbytočné, ak jej existencia bola potvrdená výpoveďou F. H., bývalého zamestnanca žalobcu. Výpovede svedkov F. L. a F. H. sú v rôznych sporoch totožné a drobné rozdiely svedčia o autentickejšťi ich výpovedí. Okresný súd riadne preskúmal

všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia a to, že čiastočne našiel ďalšie dôvody, pre ktoré považoval nárok žalobcu za nedôvodný, nemožno považovať za vadu rozhodnutia, svojvoľu súdu alebo porušenie rovnosti zbraní. Aj keď sa v spore vyskytuje spotrebiteľský prvok, neznamená to, že by okresný súd mal interpretovať predložené dôkazy len v prospech spotrebiteľa. Nemožno súhlasiť so záverom, že skutočnosti v neprospech žalobcu nemožno abstrahovať nimi navrhnutých a predložených dôkazov. Súd prvej inštancie konal pri dokazovaní aj hodnotením dôkazov správne.

34. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP žalovaná uviedla, že jej nie sú zrejme aké ďalšie prostriedky procesného útoku neboli uplatnené, pričom nové prostriedky možno uplatňovať výlučne v súlade s § 366 CSP. To sa ale netýka svedeckých výpovedí vykonaných v iných sporoch, keďže v danom prípade súd vykonal výsluch svedkov a sám zistil rozhodujúce skutočnosti v spore. Žalobcami navrhovaný postup, aby sa odvolací súd oboznámil so svedeckými výpoveďami v iných sporoch, ak sám vykonal výsluch svedkov je neakceptovateľný a nemá oporu v CSP. Výpoveď svedka G. H. v tomto spore bola jeho úplne prvou výpoveďou, v čase začatia výsluchu nemal vôbec vedomosť o predmete sporu a išlo o skutočnosti, ku ktorým došlo pred takmer 10 rokmi. Je preto pochopiteľné, že si na niektoré skutočnosti spomenul až počas tejto svedeckej výpovede, alebo dokonca neskôr. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP v časti, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere už bol opakovane určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III.ÚS 124/2020 žalovaná uviedla, že sporné ustanovenie nie je rovnaké ako zmluvná podmienka posudzovaná uvedenými súdmi. Čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere doposiaľ nebol právoplatne vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V spore sa pritom jednoznačne preukázalo, že predmetný článok nie je neprijateľnou podmienkou, keď bolo preukázané, že je individuálne dojednaný a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta, ako bolo medzi stranami dohodnuté. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaná dodala, že okresný súd správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS sa týka aplikácie čl. 12.1.1 zmluva o termínovanom úvere, na základe ktorého žalobca bezdôvodne obohatenie nežiada, okrem toho záver NBS nie je pre súd záväzný. V tejto súvislosti odkázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/58/2019, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 33Csp/168/2017, ktorým žalobu žalobcu v obdobnej veci zamietol (rozsudok krajského súdu pripojil k vyjadreniu). K odvolaniu žalobcu v časti náhrady trov konania žalovaná uviedla, že aj keď je právnickou osobou, ktorá disponuje určitým počtom právnikov, má právo nechať sa zastúpiť advokátom (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). V konkrétnom prípade navyše žalobca podal voči nej spolu 50 žalôb. Na riešenie takéhoto počtu sporov je potrebné vyčleniť samostatného zamestnanca, ktorým žalovaná nedisponuje. Povinnosť zamestnať ďalšieho zamestnanca len preto, aby súd nemusel uložiť žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania, nemožno od žalovanej spravodlivo požadovať. V tejto súvislosti odkázala na rozhodnutie IV.ÚS 84/2014. Záverom uviedla, že návrh žalobcu na výnimočné uplatnenie § 257 CSP je vzhľadom na hromadné podanie veľkého počtu žalôb jedným subjektom nedôvodný. O tom, že na aplikáciu § 257 CSP nie je v tomto prípade dôvod rozhodol aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 11Co/58/2019.

35. K doručenému vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia a v II. časti svojho vyjadrenia zosumarioval chyby okresného súdu v konaní, ktoré videl v tom, že dňa 30.8.2016 prvoinštančný súd vyzval uznesením sp. zn. 11C/203/2016-78 žalobcu, aby odstránil nezrozumiteľnosť v označení toho, na koho strane vystupuje a predložil originál plnomocenstva na zastupovanie všetkých subjektov na strane žalobcu, na ktorú výzvu žalobca reagoval (podaním dňa 9.9.2016). Dňa 29.1.2018 opätovne okresný súd vyzval uznesením č.l. 196 žalobcu, aby predložil súdu originál splnomocnenia preukazujúce oprávnenie advokátskej kancelárie na zastupovanie žalobcov alebo aby inak preukázal súdu oprávnenie Bytového družstva so sídlom v Trnave na udelenie splnomocnenia advokátskej kancelárii na zastupovanie žalobcov. Napriek vysvetleniu zo strany žalobcu v podaní zo dňa 9.2.2018 okresný súd uznesením č.l. 220 konanie zastavil. Krajský súd Trnava uznesením 23Co/123/2018-318 rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne žalobca poukázal na postup súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 19.11.2019, kde označil sporné a nesporné skutočnosti a vyslovil predbežné právne posúdenie. Na pojednávaní dňa 28.1.2020 boli uskutočnené výsluchy svedkov F. J., F. K. N. a F. O. L. a okresný súd predbežné právne posúdenie doplnil. Právny zástupca žalobcu namietal výsluch svedka F. H. vzhľadom na to, že uzatvorenie samotnej zmluvy o úvere nie je medzi stranami sporné, obsah je súdu známy. Okresný súd napriek tomu odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania, hoci neexistovali dôvody podľa § 183 CSP v spojení s § 196 ods. 3 CSP. Postup pri výsluchu svedka bol v rozpore s § 202 CSP. Aj napriek druhému predbežnému posúdeniu súdom, v ktorom skonštatoval,

že sa bude zaoberať neplatnosťou zmluvy z dôvodu jej neurčitosti, nariadil doplnenie dokazovania, odročil termín pojednávania, pričom sa jednalo len o posúdenie ne/platnosti zmluvy z dôvodu neurčitosti. Absolútna neplatnosť je pritom objektívna a nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju mal posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere. Postup súdu označil žalobca za svojvoľný. Poukázal na opakované zasielanie z dôvodu miestnej nepríslušnosti súdnych konaní na Okresný súd Žilina v skutkovo totožných veciach o ktorých bolo rozhodnuté Krajským súdom v Žiline, pričom s poukazom na ďalšie veci tento súd rozhodoval konzistentne, že na rozhodnutie sporov je príslušný v zmysle § 470 ods. 4 CSP Okresný súd v Trnave. Postup súdu bol tak opätovne svojvoľný, viedol k prietahom a k produkovaniu zbytočných trov. Je neprípustné, aby o bežnom spotrebiteľskom spore rozhodoval dvakrát krajský súd ešte pred meritórnym rozhodnutím. Podľa žalobcu súd nekriticky prijímal každé skutkové tvrdenie žalovanej bez toho, aby mal oporu v legislatíve, postupoval v súlade s navrhovanou procesnou obranou žalovanej, hoci bola nezmyselná a celé konanie viedol v rozpore s čl. 5 a čl. 17 CSP. Podľa žalobcu z celého procesu je zrejmé, že súd stál na strane žalovanej, bol súčinný pri uskutočňovaní procesnej obrany žalovanej a svojimi obštrukciami a prihliadaním na procesné námietky žalovanej vychádzal v ústrety žalovanej. Žalobca má zo sporu pocit, že okresný súd čakal na vydanie nálezu sp. zn. II. ÚS 302/2019 zo dňa 20.2.2020, ktorý je v rozpore (alebo súlade?) s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 428/2019-12 a uznesenia Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.7.2018 sp. zn. 3Cdo 80/2017. Podobne prekvapivé súdne rozhodnutie je aj rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020. Súd posielal uznesenie sp. zn. 11C/203/2016-78, pričom žalobca nevie, ktorý zo sudcov Okresného súdu Trnava ho produkoval, nakoľko totožné doslovné znenie sa objavilo vo väčšine zo 49 súdnych konaní, možno nebolo produkované ani zákonným sudcom, ale mimo súdu. Zmätočné konanie súdu malo za následok aj zmätočný procesný útok žalobcu, nakoľko žalobca nevedel reagovať na nekonformný a nekonzistentný spôsob vedenia súdneho konania v rozpore s CSP. Súd sa vôbec nevyjadroval k meritu veci, ale riešil všetko, prečo by sa ním nemusel zaoberať. Snaha zhodiť spor na formálnych náležitostiach bola enormná, aby sa náhodou nemusela v súdnom konaní posudzovať neprijateľnosť zmluvných podmienok. K bodu II. vyjadrenia - odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP - žalobca uviedol, že je nepravdivé tvrdenie právneho zástupcu žalovanej, že navrhla výsluch svedka vzhľadom na jeho vyšší vek, možné zdravotné problémy a hospodárnosť konania písomne, postupom podľa § 196 ods. 3 CSP, keď zo zápisnice vyplýva, že právna zástupkyňa na pojednávaní žiadala predvolať svedka F. H.. Okresný súd následnými zmätočnými úkonmi pri predvolávaní svedka F. H. konal spôsobom, ktorý nemá oporu v CSP a na ktorý sme boli nútení poukázať vo svojich písomných vyjadreniach. Až pod tlakom argumentov upustil od svojho zámeru položiť svedkovi otázky písomne. K bodu III. vyjadrenia žalovanej žalobca uviedol, že okresný súd sám doplnením predbežného právneho posúdenia dal podnet na skúmanie určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy. Ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa vzťahuje iba na tie spotrebiteľské zmluvy pri uzatváraní ktorých spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah, teda, ktoré sú vopred pripravené naformulované. Poukázal na Smernicu RADY 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.“ Ak teda žalovaná, spoločnosť poskytujúca úvery so špecifickou odbornou starostlivosťou nevie predložiť ani jeden relevantný dôkaz, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, je pravdepodobné, že neuniesla dôkazné bremeno a preto je jednoznačné, že podmienka nebola dohodnutá individuálne. Jedná sa o formulárovú zmluvu, ktorej znenie je totožné s inými zmluvami, bez zrejmej zmeny alebo zásahu, pričom len na okresnom súde je v 49 súdnych konaniach totožná zmluva. K bodu IV. vyjadrenia žalobcu uviedol, že svedkovia v konaniach uvádzali zhodné skutkové tvrdenia, súd ich však ignoroval. Najmä nevyhodnotil vierohodnosť výpovedí, nakoľko výpovede resp. ich časti si logicky odporujú, preto podrobne citoval tie časti, ktoré súd neposudzoval, alebo zámerne opomenul vyhodnotiť, alebo ich prehliadol. Vety svedkov sú citované celé, bez toho, aby boli vytrhnuté z kontextu, práveže výpovede v rozsudku sú vytrhnuté z kontextu a použité bez logického súvisu len s odkazom na číslo listu, pričom v odvolaní poukázal na nesprávnosť ich citácie. K bodu V. vyjadrenia uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020 nestojí za to vôbec komentovať, nakoľko argumentácia Krajského súdu v Trnave je v príkrom rozpore s rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 a uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020.

36. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom svojho právneho zastúpenia a uviedla, že žalobca nad rámec podaného odvolania sumarizuje ďalšie vady spôsobené v konaní pred prvoinštančným súdom, na ktoré odvolací súd nemôže prihliadať podľa § 365 ods. 3 CSP. Žalobcom opísaný postup súdu prvej inštancie navyše

nevykazuje namietané vady a nemožno ho považovať za svojvoľný. Dôvodom odročenia pojednávania dňa 19.11.2019 bolo to, že žalobca nezabezpečil prítomnosť navrhnutých svedkov, ani nepožiadaval súd o ich predvolanie (§ 197 CSP). Napriek tomu okresný súd vyhovel jeho procesnému návrhu a pojednávanie odročil. Po tomto pojednávaní navyše žalobca zaslal súdu rozsiahle podanie zo dňa 29.11.2019, obsahujúce námietku neurčitosti čl. 5.5 zmluvy o úvere. V nadväznosti na toto vyjadrenie žalobcu doplnil okresný súd na pojednávaní dňa 28.1.2020 pôvodné predbežné právne posúdenie a stranám oznámil, že bude posudzovať aj určitosť sporného ustanovenia. Žalovaná preto identifikovala potrebu výsluchu svedka F. G. H. až na tomto pojednávaní a zamerala sa na preukázanie vôle konajúcich osôb v momente jej prejavu (s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 16/2002, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 640/2014, sp. zn. 3Cdo 81/2011, 2Cdo 281/2005, 1MObdo V 16/2006). Ak žalovaná smerovala svoju procesnú obranu k skutočnostiam, ktoré považoval za sporné okresný súd v predbežnom právnom posúdení, výsluchom svedkov následne preukázala, že ustanovenie bolo určité a individuálne dohodnuté, nemožno to považovať za vadu konania.

37. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozsudkom (prvým v poradí) č. k. 9Co/104/2020-574 zo dňa 21.12.2021 (na odvolanie žalobcu) I. výrokom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, II. výrokom priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Napadnutý rozsudok považoval za vecne správny, pričom sa stotožnil sa s vykonaným dokazovaním, vyhodnotením dokazovania ako i jeho právnym posúdením. Nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku).

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 7Cdo/98/2022-626 zo dňa 15.8.2023 (na dovolanie žalobcu) rozsudok Krajského súdu č. k. 9Co/104/2020-574 zo dňa 21.12.2020 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie. V odôvodnení konštatoval, že žalobca namietal nepreukázanie individuálneho dojednania zmluvných podmienok najmä s poukazom na zmenovú klauzulu 5.5, ktorú považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, jej neurčitosť, nedojednanie zmluvy priamo s vlastníkmi bytov ako spotrebiteľmi namiesto správcu, svojvoľu banky pri zvyšovaní úrokovej sadzby bez uvedenia riadneho vysvetlenia, nedostatočné vysvetlenie kontrakčného procesu súdom, nevykonanie niektorých dôkazov, nezoberanie sa listom z NBS. Podľa bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/062/06 zo dňa 07.09.2009 (čl. 39) „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu, prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhorčujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“. Dovolací súd zistil, že obsahovo totožná zmluvná podmienka v hode 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovensku. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné čase ich osobného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“. bola už predmetom skúmania vo veci Okresného súdu Piešťany v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými účastníkmi konania a vo výroku rozsudku sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.08.2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/90/2020 zo dňa 24.11.2021 bola vyhlásená za neprijateľnú. Dovolací súd rozsudkom sp. zn. 25Cdo/71 /2022 zo dňa 31.05.2023, dovolanie žalovanej Prima banky Slovensko, P. zamietol. Dovolací súd z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.05.2023 vychádzal ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená.

39. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR označeného v odseku 38 doručila žalovaná vyjadrenie v ktorom uviedla, že proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/98/2020 zo dňa 15.8.2023 podala žalovanú ústavnú sťažnosť, ktorej Ústavný súd SR nevyhovel, a to primárne z dôvodu uprednostnenia subsidiarity povahy svojej právomoci, keďže naďalej ide o „živý spor“. Súčasne však konštatoval, že

„najvyšší súd nevytvoril žiadny hmotnoprávny základ pre rozhodnutie o veci samej“ (ods. 21 uznesenia ÚS SR sp. zn. I. ÚS 140/2024 zo dňa 13.3.2024); „pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia (v tomto prípade jediné rozhodnutie) tvoriace jeho ustálenú rozhodovaciu prax, malo by ísť o viacero takých rozhodnutí, keď zároveň až v situácii takto definovaného vytvorenia ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP] možno považovať dotknutú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu za vyriešenú v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Jediné rozhodnutie dovolacieho senátu nemožno považovať za vyriešenie dotknutej právnej otázky v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.“ (ods. 23). V nadväznosti na tieto závery ústavného súdu žalovaná zdôraznila, že rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 71/2022 zo dňa 31.5.2023 nemožno považovať za rozhodnutie v skutkovo a právne totožnej veci a aplikovať ho v prípade, ak z dokazovania vyplýva iný skutkový základ. V rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 6.8.2020 č. k. 11C/33/2017-458 sa konštatuje, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bola individuálne dojednaná. Okresný súd Piešťany však v konaní sp. zn. 14C/21/2017 dospel k opačnému záveru, pretože nevykonal dôkaz navrhnutý žalovaným (o.i. zápisnicou z pojednávania zo dňa 6.8.2020 sp. zn. 11C/33/2017, v ktorom vyšlo najavo práve individuálne dojednanie zmluvnej podmienky). Považoval ho za prednesený oneskorene a uplatnil naň sudcovskú koncentráciu konania. Vec rozhodnutá rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020 preto nie je skutkovo a právne totožná s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 11C/33/2017-458 zo dňa 6.8.2020. Tento zásadný rozdiel vyplýva priamo zo znenia rozsudku vo veci sp. zn. 5Cdo 71/2022. Odvolací súd má pritom možnosť (a aj povinnosť) zohľadniť iné rozhodnutia o skutkovo a právne totožnom dovolaní, konkrétne uznesenie NS SR sp. zn. 9Cdo 135/2022 zo dňa 26.7.2023 a uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo 65/2022 zo dňa 27.9.2023, v ktorých dovolací súd rozhodoval o dovolaní žalobcu na totožnom skutkovom základe. Rovnako ako v prejednávanej veci súd žalobu zamietol z dôvodu, že sa v spore preukázalo individuálne dojednanie zmluvy o terminovanom úvere medzi bankou a správcom. V nich dovolací súd nepovažoval za nesprávne skutkové a právne závery prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu, vedúce k zamietnutiu žaloby z dôvodu, že sa nepreukázala existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

40. Vyjadrenie doručil aj žalobca, v ktorom upozornil na viacero zrušujúcich rozhodnutí NS SR (nielen uznesenie sp. zn. 7Cdo/74/2023), ktoré boli potvrdené aj Ústavným súdom SR v minimálne 4 prípadoch (I. ÚS 140/2024-12 zo dňa 13.03.2024, IV. ÚS 79/2024-11 zo dňa 20.02.2024, IV. ÚS 617/2023-13 zo dňa 5.12.2023, IV. ÚS 663/2023-12 zo dňa 12.12.2023). Žalovanou označené uznesenie NS SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 zo dňa 26.07.2023 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 61/2024-38 zo dňa 11.04.2024. Obdobne očakáva rovnaký postup aj vo vzťahu k uzneseniu sp. zn. 7Cdo 65/2022 napadnutého ústavnou sťažnosťou. Súd nemôže zohľadniť zrušené rozhodnutie NS SR. Dal do pozornosti (okrem rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.5.2023) aj ďalšie uznesenia NS SR sp. zn. 5Cdo/218/2021, sp. zn. 7Cdo/98/2022, sp. zn. 7Cdo/74/2023, sp. zn. 7Cdo/74/2023, sp. zn. 7Cdo/86/2022, sp. zn. 1Cdo/51/2023, sp. zn. 4Cdo/78/2023 v totožných veciach. Najvyšší súd SR zrušil aj ďalších 7 rozsudkov Krajského súdu v Trnave: sp. zn. 23Co/ 185/2019, sp. zn. 9Co/104/2020, sp. zn. 26Co/92/2021, sp. zn. 26Co/93/2021, sp. zn. 11Co/93/2021, sp. zn. 11CoCsp/59/2021, 11CoCsp/11/2022. Rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 71 /2022 zo dňa 31.5.2023 je rozhodnutie v skutkovo a právne totožnej veci, ako aj iné rozsudky NS SR, vzhľadom na § 53a § 53d Občianskeho zákonníka (ako aj znenie Smernice Rady 93/13/EHS a judikatúru ESD napr. rozsudok z 3. marca 2020, Gómez del Moral Guasch, C 125/18, EU:C:2020: 138, rozsudok SD EÚ z 13. júla 2023 vo veci C 265/22 ZR, PI proti Banco Santander SA, rozsudok z 26. januára 2017, Banco Primus, C 421/14, EU:C:2017:60, rozsudok z 23. apríla 2015 vo veci C-96/14 Jean Claude Van Hove proti CNP Assurances SA, rozsudok Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, Matej, C-143/13 a množstvo iných). Obdobne aj Veľký komentár k Občianskemu zákonníku, C.H.Beck. ((Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník 1. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 577 - 578). „Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka predstavuje čierny zoznam neprijateľných zmluvných podmienok a lex specialis normu k odseku 1, pričom vypočítava zmluvné klauzuly, ktoré budú vždy a za každých okolností považované za neprijateľné. Uvedené vystihuje povahu čierneho zoznamu neprijateľných zmluvných podmienok, keďže tieto zmluvné podmienky už nebudú podliehať všeobecnému testu neprijateľnosti realizovanému aplikáciou generálnej klauzuly vymedzenej v odseku 1. Odsek 4 svojou povahou predstavuje zákonodarcom definovaný neuzavretý (arg. „najmä“) výpočet zmluvných podmienok, ktorý sa môže priebežne dopĺňať, avšak ktorý rovnako môžu svojou judikatúrnou činnosťou rozširovať súdy rozhodujúce v spotrebiteľských sporoch, a to najmä za použitia § 298 CSP.“ (Števček, M., Dulak, A.,

Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník 1. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 577 - 578). Poukaz na článok 2 a 3 Smernice Rady 93/ 13/ EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Teda jedná sa o špeciálne klauzuly neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. i) a j) Občianskeho zákonníka, ktoré sú vždy neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, i keby bola individuálne dojednané. Nejedná sa o generálnu klauzulu neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri ktorej je možné posudzovať individuálne dojednanie, cenu plnenia, značnú nerovnováhu ako pri generálnej klauzule neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale o osobitnú skutkovú podstatu neprijateľných zmluvných podmienok uvedenú v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktorá je neplatná ex lege v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v súlade s Prílohou smernice 93/13/EHS tzv. Grey list). Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 5Cdo/71/2022 konštatuje: „Rovnako správca nevystupuje pri uzatváraní zmlúv ako ich účastník, pretože plnenia zo zmlúv nie sú poskytované správcovi, a teda realizované v jeho prospech, ale v prospech jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Práva a povinnosti zo zmluvy o úvere vyplývajú priamo vlastníkom v bytovom dome“ (obdobne uznesenie ÚS SR IV. ÚS 617/2023 zo dňa 5.12.2023).

41. V dôsledku rozhodnutia Najvyššieho súdu SR označeného v odseku 38 sa vec stala opäť predmetom odvolacieho konania, nový odvolací návrh stranami podaný nebol (iba vyjadrenia označené v odsekoch 39 a 40).

42. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech boli rozhodnutia vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) napadnutý rozsudok zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

43. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol žalobou uplatnený nárok žalobcu (pôvodne označených vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome v D. A. B. C. XX-XX Q. XXXX) na vydanie od žalovanej bezdôvodného obohatenia, ktoré mala získať zo vzťahu Dodatku č. 1 Zmluvy o terminovanom úvere č. 06/062/06 uzavretej stranami dňa 7.9.2009, v dôsledku nedôvodného zvýšenia úrokovej sadzby v sume 3.948,40 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.917,25 eur od 24.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 31,15 eur od 28.6.2018 do zaplatenia.

44. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu po rozhodnutí dovolacieho súdu označeného v odseku 38 vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu žalobcu zamietol (I. výrok), žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (II. výrok), a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom. Názory Najvyššieho súdu SR vyslovené v jeho zrušujúcom rozhodnutí č. k. 7Cdo/98/2022-626 zo dňa 15.8.2023 boli pritom pre odvolací súd záväzné (§ 455 CSP).

45. Odvolací súd s poukazom na záver Najvyššieho súdu SR, ktorý uznesením č. k. 7Cdo/98/2022 zo dňa 15.8.2023 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/140/2020-574 zo dňa 21.12.2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, konštatuje v súvislosti s odvolaním žalobcu, že v danej veci je potrebné, aby okresný súd pri rozhodovaní zohľadnil, že obsahovo podobná zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5. v predmetnom Dodatku č. 1 Zmluvy o terminovanom úvere č. 06/062/06 uzavretého stranami dňa 7.9.2009 (predmetná zmluva), bola už predmetom skúmania vo veci Okresného súdu Piešťany v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými účastníkmi konania a vo výroku rozsudku sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/90/2020 zo dňa 24.11.2021 bola vyhlásená za neprijateľnú a to právoplatne (keď Najvyšší súd SR ako dovolací súd rozsudkom sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.5.2023 dovolanie žalovanej Prima banky

Slovensko, a. s. /vo veci sp. zn. 25Co/90/2020/ zamietol, Ústavný súd SR uznesením sp. zn. IV. ÚS 617/2023 zo dňa 5.12.2023 ústavnú sťažnosť žalovanej odmietol).

46. Zároveň k uvedenému v odseku 45 odvolací súd poukazuje na nižšie uvedené.

47. Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení k 28.2.2010) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľné podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

48. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nie je pre členské štáty Európskej únie priamo záväzná, avšak predstavuje významné interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle článku 2 písm. a/ nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3. Podľa článku 3 bod 1 citovanej smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 článku 3 tejto smernice sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

49. V zmysle článku 4 citovanej Smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

50. Podľa článku 6 citovanej Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica súčasne v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov.

51. V spotrebiteľských zmluvách je potrebné zásadne vychádzať zo základnej požiadavky, že každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a určitosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy.

52. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial, C-168/05 Mostaza Claro).

53. V súvislosti s ex offo súdnou kontrolou zmluvných podmienok je potrebné poukázať aj na Uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti Iveta Korčkovská, obsahujúce jednoznačnú požiadavku na ochranu spotrebiteľa pred nečestnými klauzulami, a to vždy a za každých okolností. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením (C-168/05 Mostaza Claro, C-473/00 Cofidis).

54. S poukazom na uvedené národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a musí ich skúmať ex offo (rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial, C-243/08 Pannon GSM).

55. V prejednávavej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná podmienka uvedená v bode 5.5 predmetnej zmluvy sa týka predmetu plnenia, resp. ceny plnenia, a preto je zo zákona vylúčené jej určenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

56. Žalobca preto dôvodne namietal absenciu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka (za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve), ktorá sa týka možnosti jednostranne zmeniť zmluvnú podmienku (nejde o posúdenie dohodnutého predmetu plnenia a ceny). Možnosť preskúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy z hľadiska ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka vyplýva aj z ust. § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu (alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ), ak sa súčasne dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu (teda ustanovenie sa týka jednostrannej zmeny úrokovej sadzby).

57. Posúdenie nekalosti môže zahŕňať posúdenie primeranosti ceny a úhrady alebo vzťahu kvalita/cena tovaru alebo dodávaných služieb, keď príslušné podmienky nie sú transparentné. Naopak, nekalosť ostatných aspektov, ktoré sa týkajú ceny alebo odmeny, ako je možnosť alebo mechanizmus jednostrannej zmeny nákladov, sa má posúdiť aj vtedy, ak sú príslušné podmienky úplne transparentné (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04, ďalej len „Oznámenie Komisie“). Doložky o zmene zmluvy, aj keby sa týkali ceny alebo predmetu zmluvy, nie sú z tohto dôvodu vylúčené z kontroly neprijateľnosti (porov. Jednostranné zmeny zmluvy o finančných službách, doc. JUDr. Kristián Csach PhD., LL.M, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C – 143/2013 Bogdan Matei a Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA).

58. Ustanovenie § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka (pôvodne odsek 12) sa stalo súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách účinnosťou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (čl. II. bod 4) dňa 1. júna 2010, avšak Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahovala v zozname nekalých podmienok v prílohe pod bodom 2 písm. b) ustanovenie k pododseku j) (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve), podľa ktorého nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom (alebo finančnú službu spotrebiteľovi alebo sumu iných poplatkov za finančné služby) bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú zmluvnú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy.

59. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj Smernice, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom finančných služieb, avšak za splnenia zákonných podmienok. Súčasne z nich vyplýva možnosť jednostrannej zmeny úrokovej sadzby ak je kompenzovaná právom spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy (podľa Občianskeho zákonníka vypovedať zmluvu bezplatne a s okamžitou účinnosťou).

60. Ako vyplýva z dôvodovej správy (bod 4) k ustanoveniu § 53 ods. 10 až 13 Občianskeho zákonníka, teda k oneskorenému prijatiu ustanovenia § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka (v aktuálnom znení odsek 15), išlo o chýbajúcu transpozíciu niektorých ustanovení Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a preto bolo potrebné chýbajúce ustanovenia prebrať do právneho poriadku SR.

61. Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú sa vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, t. j. jeho výklad v súlade so Smernicou, aby sa tak zabezpečil reálny účinok Smernice bez

ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami Smernice.

62. Vnútroštátnemu súdu preto prináleží overiť, či môže dospieť k výkladu vnútroštátneho práva (zohľadňujúc vnútroštátne právo ako celok), uplatnením výkladových metód, s cieľom dôjsť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou.

63. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Keďže v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne sudy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Zásada eurokonformného výkladu teda vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť.

64. V dôsledku vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie je pre vnútroštátny orgán aplikácie práva eurokonformný výklad vnútroštátneho práva záväzný, t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil "reálny účinok" príslušnej smernice. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozhodnutie C-106/89 *Marleasing SA v. La Commercial International de Alimentation SA.*, C-334/92 *Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial* alebo C-91/92 *Paola Faccini Dori a Recrep SRL*) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárných noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc).

65. Vzhľadom na nadržadosť práva Európskej únie ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa Smernice, bolo potrebné aby súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetného zmluvného dojednaní a rešpektovaní zákazu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, aplikoval aj metódu eurokonformného výkladu, zohľadňujúc tiež to, že výpočet neprijateľných podmienok v ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je demonštratívny (neúplný), k čomu nedošlo. Za nekalé možno tak považovať aj podmienky, ktoré sa vo výpočte neprijateľných zmluvných podmienok nenachádzajú.

66. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru (bez použitia eurokonformného výkladu), že predmetnú zmluvnú podmienku nie je možné považovať za neprijateľnú, z dôvodu, že zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Podľa záveru súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, najmä výsluchom svedka F. G. H. (bývalého zamestnanca žalobcu) a svedka F. O. L. (bývalého zamestnanca žalovaného), ktorých výpovede vyhodnotil v odsekoch 48 až 50, žalobca ako správca a odborne spôsobilá osoba mal možnosť ovplyvňovať obsah predmetnej zmluvy.

67. Odvolací súd sa nemohol bez ďalšieho stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že spotrebiteľia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť dohodnúť si zmluvné podmienky, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané (teda aj bod 5.5). Skutočnosť, že kontraktný proces prebehol medzi žalovanou ako dodávateľom finančných služieb a žalobcom ako správcou a zákonným zástupcom vlastníkov bytov a nebytových priestorov ako spotrebiteľov, ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť, neznamená, že mohol aj ovplyvniť obsah konkrétneho zmluvného ustanovenia. Rozhodujúce je pritom vyhodnotenie splnenia si informačnej povinnosti dodávateľa finančnej služby (žalovanej) informovať spotrebiteľa (žalobcu ako zástupcu) o zmluvnom dojednaní, v danom prípade týkajúcom sa zmeny úrokovej sadzby, a to spôsobom, aby druhá zmluvná strana bola spôsobilá posúdiť dôsledky jednostrannej zmeny a vyvodiť o tom pre seba príslušný záver.

68. Dodávatelia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy. Informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uzavretia zmluvy, poskytnuté pred uzavretím zmluvy, majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Na základe týchto informácií sa spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré dodávateľ vopred vypracoval (porov. Oznámenie Komisie)

69. Ak boli určité aspekty, podmienky alebo niektorá konkrétna podmienka dohodnutá individuálne, neznamená to, že ostatné zmluvné podmienky boli takisto individuálne dohodnuté, pričom podpis na konci zmluvy nenaznačuje, že zmluvné podmienky boli individuálne dohodnuté (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

70. Dôkazné bremeno tvrdenia, že zmluvná podmienka bola dohodnutá individuálne nesie dodávateľ finančnej služby, ktorý o tom musí podať dôkaz (porov. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, článok 3 bod 2 Smernice).

71. Pri posudzovaní rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami je dôležité prihliadať na kritériá spočívajúce v informovanosti, súmernosti informácií, ako i odborných znalostí (porov. Oznámenie Komisie).

72. Právne významným v prejednávanej veci bolo preto to, či individuálne dojednanie sa týkalo aj konkrétneho zmluvného dojednania bod 5.5 predmetnej zmluvy, s vyhodnotením rovnováhy síl medzi zmluvnými stranami, vrátane preukázania poskytnutia informácií dodávateľom vo vzťahu k dôsledkom vyplývajúcim z dotknutého zmluvného ustanovenia, a tiež porovnanie odbornosti dodávateľa finančnej služby a zmluvného partnera, keďže (väčšie) znalosti a profesionálne zručnosti správcu bytového domu (vyplývajúce zo zákonnej úpravy zákona o vlastníctve bytov) nediskvalifikujú vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ako druhej zmluvnej strany) z pozície spotrebiteľa na účely aplikácie noriem na ochranu spotrebiteľa a dosiahnutia cieľov Smernice.

73. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že súd prvej inštancie vykonal vyhodnotenie dokazovania vo vzťahu k posúdeniu individuálneho dojednania predmetnej zmluvnej podmienky vyššie uvedeným spôsobom, ako ani, že použil metódu eurokonformného výkladu (porov. Oznámenie Komisie Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Úradný vestník Európskej únie 2019/C 323/04).

74. Požiadavka určitosti a zrozumiteľnosti, najmä transparentnosti zmluvných podmienok podľa Smernice, nie je obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale má byť chápaná tak, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktoré sa odvoláva dotknutá podmienka, aby ho bol spotrebiteľ schopný posúdiť z hľadiska ekonomických dôsledkov, ktoré z toho pre neho vyplývajú (preto dodávateľia musia spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o zmluvných podmienkach a ich dôsledkoch pred uzatvorením zmluvy; porov. Oznámenie Komisie).

75. V tejto súvislosti nemožno prehliadať, že právo jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu vyžaduje splnenie podmienky existencie právneho dôvodu na uvedený postup zo strany dodávateľa finančnej služby (príloha k smernici, bod 2, písmeno b/), pričom ustanovenie § 53 ods. 15 Občianskeho zákonníka (ktorým bola smernica transponovaná) obsahuje predpoklad vážneho objektívneho dôvodu, ktorý legitímne odôvodňuje dodávateľa finančných služieb k jednostrannej zmene úrokovej sadzby.

76. Vzhľadom na snahu zákonodarcu o širšiu záväznosť výroku rozhodnutia o neprijateľných zmluvných podmienkach aj pre iné veci (napr. § 53d Občianskeho zákonníka) bolo potrebné sa vysporiadať i s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 zo dňa 13. augusta 2020 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/90/2020 zo dňa 24. novembra 2021), ktorým ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere medzi žalovanou a žalobcom ako správcom zastupujúcim a konajúcim na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp. č. XXX E., v totožnom znení, určil za neprijateľnú podmienku.

77. Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

78. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne,

teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

79. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

80. Súd, ktorý sa vysporiada s argumentáciou strany konania, nemôže ju odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí uviesť, v čom táto nesprávnosť konkrétne spočíva. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné a s ktorými sa súd musí vyrovnáť (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 18. mája 2010 Vetrenko v. Moldavsko, opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu).

81. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva na spravodlivý proces, z dôvodu chýbajúceho argumentačného základu, týkajúceho sa posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vo vzťahu k zmluvnému dojednaniu bod 5.5, na základe aplikácie a interpretácie vnútroštátnych právnych noriem eurokonformne, teda vo svetle práva Európskej únie, keďže súd je povinný skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úniijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácii, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, niekedy aj nad vôľu zákonodarcu (porov. napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11. októbra 2016).

82. Odvolacia námietka žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces bola tak dôvodná.

83. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je Smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom. V prípade, že vnútroštátny zákonodarcu si dôsledne svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdného dvora teóriu priameho a nepriameho účinku smerníc. Keďže smernica zásadne nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom a ustanovenia smernice ako také nemožno uplatňovať voči jednotlivcom, nastupuje nepriamy účinok smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89), s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva je súd povolaný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smerní, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. (uvedené už odznelo v obdobnej veci v uznesení KS v Trnave sp. zn. 10CoCsp/25/2022).

84. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. (zamietajúcom) výroku a II. výroku (o náhrade trov konania) a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v odvolacom konaní, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

85. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania, použitím metódy eurokonformného výkladu predovšetkým posúdiť definičné znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, dôsledným vyhodnotením

rovnováhy práv a povinností zmluvných strán (odsek 56 až 65 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu), ako aj žalovanou tvrdené individuálne dojednanie predmetnej zmluvnej podmienky (odseky 67 až 73 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu) a postupovať v zmysle ostatných vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu.

86. Požiadavka zvýšenej ochrany spotrebiteľa a potreba zabezpečenia rovnosti zmluvných strán v spotrebiteľských vzťahoch majú za následok, že aj samotné zmluvné dojednanie v zmluve umožňujúce jednostrannú zmenu pôvodných zmluvných podmienok, môže mať (pri zohľadnení konkrétnych okolností uzavretia zmluvy) charakter neprijateľných podmienok, hoci takýto dôvod jednostrannej zmeny bol dohodnutý v pôvodnej zmluve (porov. Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax, komentár, Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, komentár, Bratislava : EUROUNION, 2015, 726 s.).

87. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobcu, poskytnú odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu SR napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

88. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

89. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách odvolacích konaní a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

90. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

- 13 -

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).